

PADOMJU DAUGAVA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS CENTRĀLĀS KOMITEJAS
UN LPSR MINISTRU PADOMES LAIKRAKSTS JĒKABPILS TERITORIĀLĀS
KOLHOZU UN PADOMJU SAIMNIECĪBU RAŽOŠANAS PĀRVALDES ZONĀ

85 (2780)
22. gads

Sestdien,
1962. gada 1. decembrī

Maksā
2 kap.

20 racionalizācijas priekšlikumu

Dzīva racionalizatoru kustība izvērsusies kūdras fabrikā «Driksna». Pavisam te ir ap 60 racionalizatoru, no tiem 35 ir aktīvi Vissavienības racionalizatoru un izgudrotāju biedrības biedri. Šogad jau pieņemti apmēram 20 racionalizācijas priekšlikumi, no kuriem liela daļa dos uzņēmumam ievērojamu līdzekļu ekonomiju. Taču ir arī tādi, kurus grūti pārreķināt naudas izteiksmē — tie saistīti vai nu ar drošības tehnikas uzlabošanu, vai pildzina kūdras ieguves mašīnu kalpošanu bez remonta. Kūdras fabrikas «Driksna» racionalizatorus vada pieredzējis speciālists Vilis Kurzemnieks.

Priekšlikumu ar ievērojamu ekonomisku efektu iesniedzis Samuils Jeršovs. Viņš izgudrojis speciālu ierīci šēibu šančēšanai, paātrinot ražošanas procesu 2—3 reizes. Ja agrāk šēibes izgatavošanai bija nepieciešamas divas atsevišķas operācijas, tad tagad jaunā ierīce to veic vienā paņēmienā. Arī mehāniskās darbnīcas vadītājs Pēteris Bērziņš ietilpst racionalizatoru saimē. Urbmašīnai agrāko dzensiksas spoļu pārvaldīšanai viņš piekonstruēja ātrumkārbu. Tagad var strādāt ar vēlamo ātrumu. P. Bērziņam ir arī otrs racionalizācijas priekšlikums, kas atvieglo darba procesu celtniekiem. Proti, ja agrāk granti sijāja ar rokām, tad tagad to veic koka mehānisms.

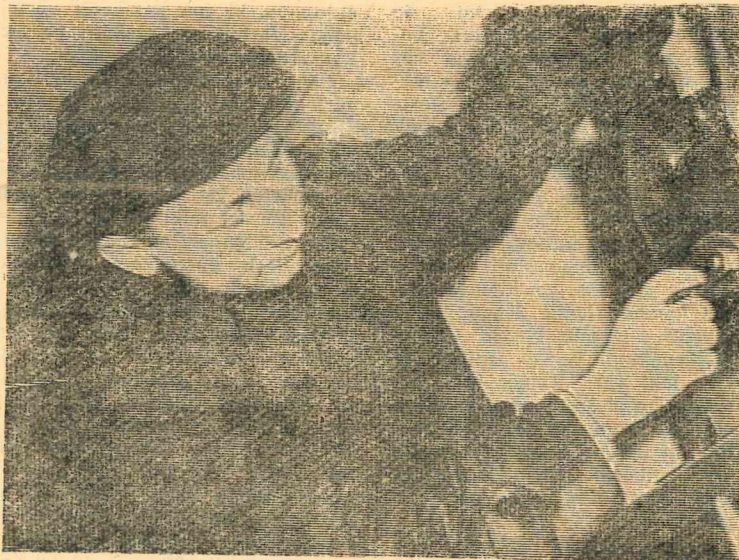
Racionalizators Roberts Krūmiņš konstruējis motorizētu vītņu griežamo ierīci. Roku darbs ir mehanizēts, un vītņu izga-

tavošana sokas daudz ātrāk. Pavisam vienkāršs šķiet atslēdznieka Pētera Careva izgudrojums. Motorzāģim agrāk bija nekustīgs aizsargs. Tas apgrūtināja darbu un pietiekami neaizsargāja strādniekus. P. Carevs pagatavoja pārvietojamu aizsargu zāģa ripai. Līdz

ar to panākta pilnīga drošība darbā.

Par kūdras fabrikas «Driksna» racionalizatoriem varētu daudz stāstīt. Viņu darbs un katrs izgudrojums ir vērtīgs ieguldījums mūsu Dzimtenes darbaļaužu labklājības celšanai.

L. ZAKSA teksts un foto

Attēlā: racionalizators Samuils Jeršovs.

PADOMJU DZIMTENĒ

Uz sesto kontinentu

27. novembrī dīzelkuģis «Estonia» no Leningradas devās nepārstāvētā reisi. Tas pirmo reizi ved uz sesto kontinentu padomju astoņās antarktiskās ekspedīcijas dalībniekus.

Dīzelkuģis «Estonia» ved pārzīmotājus uz jauno dienvidpola staciju «Molodeznaja», kas ierīkota Enderbi zemē — pusceļā starp Mirniju un Novolazarevsku.

Jaunajā stacijā, ko vada polārpētnieks P. Morozovs, pārzīmos pieci cilvēki — radists, meteoro-

logs, mehāniķis un ārsts, kas veiks arī pavāra pienākumus. Šajā vēl neizpētītajā rajonā ziemeļiem vajadzēs izdarīt meteoroloģiskus, hidroloģiskus un citus novērojumus. Viņu rīcībā būs moderni aparāti.

Kopā ar padomju polārpētniekiem uz ledus kontinentu dodas arī grupa vācu un čehu zinātnieku. Divi ģeodēzisti no VDR pārzīmos stacijā «Vostok» aukstuma pola rajonā, kur reģistrēta viszemākā temperatūra uz zemeslodes.

Zem Volgas varenās straumes

Lielu darba uzvaru guvuši Eiropas naftas maģistrāles «Draudzība» ierīkotāji. Izbūvēts un pārbaudīts 300 kilometrus garais pievada posms no Almetjevskas līdz Kuibiševai. Tālāk ceļu aizšķēršļo Volgas varenie ūdeņi. Bet tas celtniekus daudz neuztrauc. Speciāla zemūdens darbu vienība upes

gultnes klīnī 19 metru dziļumā izveidoja tranšeju otram diķerim. Odenslidēji strādāja pēc jaunas metodes. Divu dienu laikā kilometru garais vads tika precīzi nolaiests iepriekš izveidotajā pārejā.

Volga šķērsota. Naftas vada «Draudzība» būvētāji strauji virzās uz rietumiem.

Rušināmkultūras — labi mēslotās augsnes

Kolhoza «Ezerkrasts» ļaudis uzsākuši mēslojuma izvešanu, pirmām kārtām rušināmām kultūrām — kukurūzai un cukurbietēm paredzētajās platībās. Ik dienas ar divām automašīnām un trim traktoru piekabēm tirumos nogādā 10 tonnas vērtīgā kūdras un minerālmēsli mai-

sījuma, kura sastāvā ietilpst kūdra, kālijs, fosfors un slāpekļi. Mēslojumu nokrauj 40—50 tonnu lielās kaudzēs, tās nosedzot ar skujām.

Uz 27. novembri nākamā gada ražai bija izvestas 137 tonnas mēslojuma.

Z. LIEPA

Kopējs uzdevums

Kolhozā «Leņina karogs» pastāv kompleksās ražošanas brīgādes. Brigadieris te atbildīgs gan par lopkopību, gan lopkopību. Lūk, tādēļ kārtējā slaucēju sanāksmē redzējām arī kolhoza agronomu un brigadierus. Gads tuvojas noslēgumam, un līdzšinējie rezultāti jau rāda zināmu skaidrību spēku samērā, izvirza pretendentes uz labāko slaucēju godpilno nosaukumu.

Marta Steine piena izslaukumu kāpināšanā izvirzījusi pārējo slaucēju priekšgalā. Viņa vidēji no govs 10 mēnešos izslaukusi 2792 kilogramus piena. Uz pēdām viņai seko Gunārs Mežāks, kura desmit mēnešu darba kontā skaitās 2780 kilogramu vidēji no govs iegūtā piena. 2682 kg piena no govs tajā pašā laikā posmā izslaukusi Alma Mežāka. Turpat pusei slaucēju vidējie rādītāji no govs šajā laikā posmā ir vairāk nekā 2000 kilogramu.

Sapulcē raisījās arī lietišķa saruna par rezervēm, ko vēl varētu izmantot. Lūk, minerālbarība fermās sagādāta pietiekamos daudzumos. Tikai vēl stingrāk jāseko, lai lopi to saņemtu. Pamatots bija slaucējas Vilmas Vizānes priekšlikums, lai minerālbarības labošanai fermās sagādātu speciālas silītes. Brigadieriem uzdots fermas pietiekamā daudzumā apgādāt ar vitamīnbarību — skujām, ar aprēķinu, lai katrai govij dienā varētu izēdināt apmēram vienu kilogramu skuju. Tas būs krietns vitamīnvielu papildinājums.

Šīs vasaras nelabvēlīgie, lietainie laika apstākļi, protams, nevarēja neiespaidot rupjās lopbarības bilanci kolhozā. Taču darīts tika daudz, lai sienu sagādātu. Un pēc rūpīgas visas savāktās rupjās lopbarības uzskaites govis ziemas periodā var saņemt 8 kilogramus rupjās barības dienā. Netrūks arī sulīgās barības: katrai fermei ielānāts noteikts skābarības daudzums un katra slaucēja apgādāta ar lopbarības cukurbietēm, kas audzētas gan kopējos, gan arī piefermu laucīņos.

Informējot par fermām sagādāto lopbarību, brigadieris Jūlijs Brimmers sacīja:

— Es balstos uz slaucēju sirdsapziņu, ka viņas to arī visu kolhoza lopiem izbaros.

Protams, viss lielais lopkopju vairums strādā godīgi, apzinīgi un cilvēkiem ir jāuzticas. Taču savlaicīga kontrole, uzskaitē, pārbaude arī ir nepieciešama. Tā audzina un pierādina pie kārtības. Bet mēdz būt arī citādāk, ja cilvēku darbu nesistemātiski pārbauda. Kontrolasistente Vilma Ģērķe minēja tādu piemēru. Slaucēja Klaudija Minalte labprāt savu tiesu kolhoza piena «piešķīrot» savam personīgajam sivēnam, kas mitinoties turpat fermā.

Slaucēja Jūlija Kalniņa un vēl dažas citas runāja par nepieciešamību pievērst lielāku vērību fermu apgādāšanai ar pakalpiem. Asja Baguļka savukārt prasīja pastiecināt kūsmēsli izvešanu no fermas.

Piena ražošanas palielināšana — lopkopju un laukopju kopējs uzdevums, un par to enerģiski jācinās gan ierindas darba veicējiem, gan tiem, kam uzticēta lielāka atbildība.

Mūsu korespondentu punkts Krustpils ciemā

Attēlā: atslēdznieks P. Carevs pie motorzāģa.

Pilsētiņa uzņēmumā

Ceboksaru kokvilnas kombinātā nodots ekspluatācijā veselības aizsardzības pilsētiņas pirmais korpus. Tajā ir slimnīca ar 125 vietām un poliklīnika, kas var apkalpot 400 pacientus diennaktī.

Jaunajā ārstniecības iestādē strādās pusotras reizes vairāk ārstu, nekā visā Čuvašijā strādāja pirms revolūcijas.

PARTIJAS DZIVE

Par partijas uzdevuma neizpildīšanu...

...Otrajā brigādē darbi neveicās. Bijušais brigadieris Bojars, kurš bija pārāk sapīnies baznīcunga tiklos un «zaļā pūķa» cilpās, nekāds labais organizators nebija. Viņam nēti nepietika uzņēmības organizēt steidzamus lauku darbus laikā, kad ksendzs rikoja baznīcā kaut kādus svētkus, kādu katliem nav mazums.

Ilgāk tā vairs nevarēja turpināties. Šigada kaprizie laika apstākļi prasīja no zemkopjiem sevišķu uzmanību, taču te par kaut ko tādu nemaz nevarēja būt runas. Partijas pirmorganizācija — jau kuro reizi — no jauna parādīja uzticību komunistam Pudulim. Viņš jau agrāk vairākas reizes bija veicis atbildīgu darbinieka pienākumus, taču vienmēr no tiem viņam nācās aiziet tāpēc, ka šis cilvēks pārāk dziļi mēdza ielūkoties degvina glazītē. Bet pašlaik viņš godīgi strādāja kolhozā un, kā liekas, bija labojies. Partijas pirmorganizācija deva Jāzepam Pudulim partijas uzdevumu, un viņš apsolījās darbu brigādē uzlabot. Varbūt vajadzēja mazliet rūpīgāk pārbaudīt viņu, labāk pārdomāt, lai pārliecinātos, ka šī kandidātūra nav istā. Bet Suvorova kolhozā kadru nav pārpilnībā, vajadzība bija liela un... par turpmāko nevienam sevišķi galvu nelauzīja. To darīt nācās vēlāk. Jaunieceltais brigadieris nevienu dienu nevarēja paiet garām veikalam, neizdzēris pāris pudeles alus, savu mēriņu sīva. Veselība šim cilvēkam nav no stiprajām, un tādēļ viņš, «zaļā pūķa» pieveikt, bieži jo bieži gulēja piedzēries tad, kad izšķīrās izaudzētās ražas, kolhoznieku gada pūļu liktenis un brigadiera vieta bija kaujas postenī.

Tas viss, protams, nepalika bez sekām. Krietna platība labības un lopbarības vēl stāv uz lauka, bojā aizgāja daļa līnu, kas iecirta pamatīgu robu kolhoza plānotajos naudās ienākumos. Pēc vairākkārtējas strostēšanas, pārrunāšanas un aprunāšanas vadzis tomēr bija pilns. Partijas sapulcē, kas notika septembrī, izskatīja komunistu Pudulja personīgo lietu.

Kā vienmēr, arī šoreiz Pudulis solījās laboties, strādāt kā vēl nekad. Tā bija liela uzticība, ka komunisti nolēma viņu pārvēst PSKP biedru kandidātos, varbūt pat pārāk liela...

Kā visas personīgās lietas, arī šo jautājumu pirms partijas

rajona komitejas biroja sēdes izskatīja partijas komisija. Taču šoreiz tā nebija savu uzdevumu augstums. Ja fakti pārbaude būtu bijusi pietiekami rūpīga un principiāla, pie šī jautājuma vairs nebūtu vajadzējis atgriezties.

— Ar biedru Puduli par maz strādāts, pirmorganizācijai vajadzēja viņu audzināt, — tā tika formulētas partijas rajona komitejas biroja locekļu domas, kad tajā izskatīja Suvorova kolhoza brigadiera b. Pudulja personīgo lietu.

Taču tagad Jāzeps Pudulja personīgo lietu komunistiem pēc mēneša nācās izskatīt atkal. Viņš no visas šīs audzināšanas nebija sapratis neko. Sapulce bija atklāta. Pudulis saņēma daudz pārmetumu gan no komunistiem, gan no bezpartejiskajiem. Labojies viņš nebija ne par matu. Juzdams, ka tik un tā nāksies atstāt brigadiera posteni, viņš sāka rīkoties pavisam nesaimnieciski. Kolhozā jau tā sagādāts ārkārtīgi maz lopbarības, taču brigadieris deva rīkojumu izbārot šķūnī savesto āboliņu, kaut gan varētu dot lopiem kaut vai no lauka nenovāktu labību.

Sapulcē Pudulja uzstāšanās pirmām kārtām bija pašai zstāvības runa, kurā viņš uzskaitīja savus necilos nopelnus, taisnojās, baidīdamies, ka par zaudējumiem, ko kolhozam nodarījuši viņa nolaidība, dzeršana un nesaimnieciskums, tiks pašam arī materiāli atbildēt. Tas, ka katrs komunisti, kas runāja sapulcē, izteica vienu priekšlikumu — izslēgt Jāzepsu Puduli no partijas, viņu, šķiet, uztrauca vismazāk.

Suvorova kolhoza partijas pirmorganizācijai autoritāte nebūt nav no spožajām. Šogad kolhozs noslēgs saimniecības gadu ar sevišķi sliktiem rezultātiem. Tās daļēji ir klimatisko apstākļu, bet galvenokārt — sliktas vadīšanas un darba organizācijas sekas. Tādēļ ir ļoti svarīgi, lai šīs pirmorganizācijas, visu komunistu godu neaptraipītu nelabojama dzērāja slūgtā slava. Tādām, kāds Jāzeps Pudulis ir pašlaik, nav vietas partijas rindās. Protams, viņš nav pavisam norakstāms zaudējums. Godīgi strādājot, pierādot, ka var laboties bez tukšiem solījumiem, nedzert, viņš var atkal atjaunot godīgu cilvēka vārdu. Viss atkarīgs no cilvēka gribas, apņemšanās.

L. CIRSE

Uzbrukums purviem turpinās

Šā gada lietainais pavasaris vēlēis parādīja, cik nepieciešami pārtināt mitro un pārpurvojušos augšņu nosusināšanu. Lauku tehnikas apvienības rajona nodaļas melioratori šogad turpina uzbrukumu purviem ar jaunu sparū.

Turpat 70 hektāru platībā slēgtās drenāžas ielikta kolhozā «Rožkalns». Tīknot daudz tīrumu ar drenāžu nosusināts kolhozā «Dzintars», 36—40 hektāri augslovas zemes atgūti kolhozā

«Vienība» un Abeļu padomju saimniecībā. Kopš sezonas sākuma slēgtā drenāža ierīkota vairāk nekā 400 hektāru platībā. Līdz gada beigām drenāžas tīkls pārkļās vēl 1800 hektārus purvaino un mitro augšņu.

Turpinās arī valējo grāvju sistēmu izveidošana. Plāviņu atbalsta paraugsaimniecībā ar tiem nosusināti 70, kolhozā «Vienība» — 85, Seces padomju saimniecībā turpat 30 hektāri. Līdz sezonas noslēgumam melioratori valējos grāvjus ierīkos 1950 hektāru platībā.

Lielu darbu maģistrālo novadgrāvju rakšanā veikušas vienkāsu ekskavatoru brigādes. Tos izveidojot, pārvietos 393.000 kubikmetru grunts. Bez tam ekskavatori sagatavojuši kolhozu un padomju saimniecību tīrumu mēslošanai vairāk nekā 300.000 kubikmetru kūdras.

L. JAKANE, plānotāja—ekonomiste

Jaunas lauksaimniecības mašīnas un agregāti

Kādas problēmas tagad risina vadošais Ziemeļrietumu konstruktoru birojs Rīgas lauksaimniecības mašīnu rūpnīcā? Atbildot uz šo LTA korespondenta jautājumu, biroja galvenais konstruktors b. Bētiņš pastāstīja:

«Patlaban mūsu speciālisti «noslīpē» divu tipu krūmgriezēju konstrukciju. Viena no šīm mašīnām domāta darbam stipri šķēršļotā apvidū. Ar to sevišķi labi varēs «nopļaut» sikos krūmus grāvmalās nosusinātajos masīvos. Šā tipa krūmgriezēju, kura darba platums ir 1,2 metri, uzkarina traktoram «DT-54 A». Ar agregātu var «pļaut» arī veselus ar sīkiem krūmiem aizaugušus masīvus. Šādos apstākļos mašīna vienā maiņā spēj atbrīvot no krūmiem vienu hektāru lielu platību.

Otrs krūmgriezējs ir frontāla ierīce, ko uzkarina specīgam, 100 zirgspēku jaudas traktoram. Agregāts cērt ne tikai krūmus, bet arī kokus. Darba orgāns, kas atrodas agregāta priekšpusē, apgādāts ar īpašu ierīci nogriezt krūmu sakraušanai. Arī traktoram stāvēt, krūm-

griezējs krietnā radiusā spēj «applaut» krūmus un kokus. Agregāta darba platums sasniedz sešus metrus; tas lieti noderēs stīgu ierīkošanai mežos.

Lielu uzmanību veltām darbietilpīgo procesu mehanizācijai lopkopības fermās. Konstruktori nolēmuši darīt visu, lai jau tuvākajā laikā viena slaucēja bez lielas fiziskas piepūles varētu apkopt 80 līdz 100 govju.

Mūsu biroja speciālisti radījuši iekārtas komplektu govju slaukšanai, piena transportēšanai un pirmapstrādei. Komplektā, kas domāts fermām, kur lopus tur nepiesietus, ir skujiņas tipa slaukšanas iekārta ar piena vadu, dzesinātāju, kas pienu atdzesē ar ūdeni, tvertnes piena glabāšanai un pārvadāšanai, kā arī ierīce visas aparātūras mazgāšanai un sterilizācijai. Fermām, kur govīs tur piesietas, skujiņas tipa slaukšanas ierīces vietā paredzēts piena vads. Vienai slaucējai tas dos iespēju reizē strādāt ar trim slaukšanas aparātiem un vienā stundā izslaukt līdz 40 govīm.»

Rūpīgi uzskaitīt kolhoznieku darbu

Esmu neapmierināts ar padarītā darba uzskaiti mūsu kolhozā. Šajā lietainajā rudenī nopļāvu ar rokas izkāpti un arī sakrāvu saveldrējušu viķu lauku 1,05 hektāra platībā, nopļāvu 0,25 hektāra piegāzē saveldrējušu rudzu. Sakrāvu 47 gubas viķu un 38 rudzu status. Valde bija paredzējusi papildmaksu par strādāšanu sarežģītos apstākļos — par katru nokopto hektāru 12 rubļu un 50 kilogramu graudu.

Pēc 1. novembra kantori parādījās izstrādes dienu saraksti par septembri. Par nožēlošanu, šie darbi, par kuriem te runāju, tur nebija atspoguļoti. Nepārādījās arī tas, ka biju 11 dienas komandējumā Jēkabpilī seminārā. Arteļa biedru uzticēto pienākumu cenšos izpildīt cik vien labi var. Tomēr tāda uzskaitē, ko piekopj mūsu kolhozā, nostāda mani nepareizā gaismā. Vēl jaunāk — tāds stāvoklis ir arī daudziem citiem kolhozniekiem, kas nav rēķinājušies ar grūtībām.

V. ZAPRAUSKIS, Odzijas kolhoza revīzijas komisijas priekšsēdētājs

Pret šo īpatnējo uzskaiti vairākkārt iebildis Odzijas kolhoza revīzijas komisijas priekšsēdētājs V. Zaprauskis, bet bez panākumiem. Laikam neatradīsies neviens, kas apņemtos pierādīt, ka Odzijas lauksaimniecības arteli praktizētā kolhoznieku padarītā darba atspoguļošana varētu pretendēt uz pilnību. To pilnveidot sevišķi nespēdas kolhoza valde un grāmatvede Vilma Leja. Ja viņi tikai mazliet padomātu, arī tad atskārstu, ka apskatei izliktās izstrādes dienu tabulas neparāda pašu būtisko — kolhoznieku pašai ziedzīgo darbu.

V. Zaprauskis savā vēstulē neuzsver to, ka ir bijis pašai ziedzīgo, ļoti sarežģītos apstākļos plaudams ar rokas izkāpti tīrumus. Nē, viņš ir pārāk pieticīgs, lai to teiktu. Bet zina taču kolhoza priekšsēdētājs b. Zvirbulis, ka revīzijas komisijas priekšsēdētājs V. Zaprauskis ir otrās grupas darba invalids.

Uzsākta organiskā mēslojuma izvešana

Mežāres padomju saimniecības laudis pēc rudens darbu pabeigšanas uzsākuši organiskā mēslojuma izvešanu uz tīrumiem. Ik dienas visās četrās laukkopības brigādēs strādā viens traktors un 5—6 cilvēku liela brigāde. Kūtsmēslus no fermām uz lauka, kur tos no-

klūda sākās ar to, ka brigadieris par paveikto neuzskaitīja izstrādes dienas, ka kolhoza valde uz uzskaites jautājumiem noraugās pārāk vienaldzīgi. Ne tikai tad, kad ļaunprātības kļuvas acīm redzamas, jālabo trūkumi un kļūdas! Tikai ar sistemātiskās kontroles palīdzību, kā arī pastāvīgi vērtējot veikto darbu, var saskatīt perspektīvas, neizmantojot iespējas.

Par nožēlošanu, tā nerīkojas odzienieši un arī dažos citos kolhozos. Lūk, mēs pierādīsim katru mēnesi kolhoza kantori, sarkanajos stūrīšos, jebkurā citā publiskā vietā novietot izstrādes dienu sarakstus. Tā arī teikts arteļa statūtos. Laba un vajadzīga lieta, kad ikviena darbs pārrēdzams visiem citiem. Tā ir sava veida sabiedrības kontrole. Tikai paša darba uzskaites būtībā dzīve jau izdarījusi krietnas korektīvas. Ir taču tā, ka itin visos kolhozos uzskaitēm arī kalendāra dienas, kad lauksaimniecības arteļa biedri pastrādājuši sabiedriskās saimniecības labā. Tad kāpēc gan tās līdzšinējo izstrādes dienu vietā neparādīt atklātībā? Ielūkosimies jebkurā izstrādes dienu sarakstā un redzēsim, ka, «nolēnot» 30 vai 40 dienas, ne jau obligāti augu mēnesi (protams, par atpūtas dienām te nav runas) piedalīties ražošanā. Bet svarīga tieši kolhoznieku aktivitāte sabiedriskajā ražošanā. Vairāku saimniecību galvenais atpūlības iemesls ir tas, ka laudis nevienādi pūlas kopus interešu labā.

Bez šaubām, izstrādes dienu aizstāšana ar naudās apmaksu, kā to, piemēram, sekmīgi praktizē kolhozā «Sarkanais partizānis», ne tikai vienkāršo uzskaiti, bet padara arī konkrētāku. Bez tam jau šeit minētajā Odzijas lauksaimniecības arteli krietnā daļa darbinieku saņem atalgojumu tikai naudā, tajā skaitā agronomi, zootehniķi, 4 šoferi, mehāniķi, veterinārais feldšeris, mākslīgās apsēklošanas tehniķis, mēžsargs, kasiere-uzskaitvede un citi. Tātad vieniem skaidrs, ko viņi saņem ik mēnesi, bet citiem jāsamierinās tikai ar minējumiem. Vienota apmaksas sistēma disciplinēti, izvērzi prasiņu laikā reaģēt uz trūkumiem. Patiešām, nekā laba nesola kaut

vai tāda kārtība, kad laukkopības brigadieriem un fermu pārziņiem ir katram savs apmaksas veids (brigadierus apmaksā izstrādes dienas, bet viņu palīgus — naudā).

Ir pamats prasīt no kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes grāmatvežiem revidentiem ne tikai sastādīt aktus par grāmatvedības disciplīnas pārkāpumiem, bet arī palīdzēt novērst būtiskos trūkumus uzskaites darbā.

E. KOCENS

Rīgas mākslinieku koncerts Viesītē

24. novembrī Viesītes kultūras namā ieradās mākslinieki no Rīgas. Koncertā piedalījās komponists V. Kaminskis, Operas un baleta teātra solisti Nopelniem bagātie skatuves mākslinieki V. Davidone, M. Fišers un P. Grāvelis, aktieris U. Lieldidžs, pianiste D. Saiva un vijolnieks Seimanovs.

Komponists V. Kaminskis pastāstīja par savu daiļrades ceļu, kas ir ļoti vispusīgs — no simfoniskās līdz estrādes mūzikai. M. Fišers izpildīja viņa komponētās dziesmas. Pirmo reizi tika izpildīta dziesma «Tai vajag milai būt» un dziesma par motobraucējiem. Vairākas latviešu padomju komponistu dziesmas izpildīja P. Grāvelis. Lielu atsaucību guva A. Zilinska dziesmas «Aktiera mūžs» un «Vālis». Pēdējo dziedāja V. Davidone. Visiem klausītājiem ļoti patika humoreskas U. Lieldidža izpildījumā, tāpat vijolnieka Seimanova uzstāšanās.

Koncertu noslēdza M. Fišers ar «Atvadu dziesmu» V. Kaminskā pavārdījumā. Viesītieši ir ļoti pateicīgi māksliniekiem par skaisto programmu.

G. SPIDAINIS

Z. IVE

JAUNO AUTORU APVIENĪBAS

LITERĀRĀ LAPPUSE

Skolotāja pieteikas dramaturģijā

Iepazīsimies: Māra Rītupe istajā vārdā ir Marija Jermaka, kas deviņpadsmit gadus ilgajā pedagoga darbā ieguvusi labas skolotājas slavu. Soruden par Māru atzinīgi runā ne tikai viņas darba biedri — Jēkabpils 4. vidusskolas skolotāji, bet daudz plašāks paziņu pulks — visi tie, kas interesējas par jauniem darbiem dramaturģijā. Ir iznākusi viņas pirmā grāmata «Teicamnieces diploms», kas stāsta par triju jaunu skolotāju — draudzeņu gaitām nelielā provinces vidusskolā. Dzīves īstenības vērojumi un vēlēšanās vērsties pret trūkumiem audzināšanas darbā liek Mārai Rītupei atklāt vienu otru pretrunu, kas atver acis pedagogiem — birokrātiem un vienaldzīgajiem. Pavisam neparasts un īpatnējs ir lugas ainu izvietojums, «Teicamnieces diploms» atzinīgi novērtēts pagājušā gada daudzcelienu lugu konkursā.

Tēmai par audzināšanu Māra Rītupe pievērsusies arī citos darbos: viencēlienā «Izsistais logs», kas ieguva veicināšanas prēmiju un kļuvis par skolu pašdarbnieku īpašumu krājumā «Atvērsim priekškaru!», arī «Skolotāju Avīzē» publicētais «Viņas aicinājums» risina interesantas problēmas. Māra Rītupe jau trīs reizes piedalījies republikas jauno dramaturgu semināros un rūpīgi pētījusi dramaturģijas meistarības noslēpumus. Jaunā autore no iesāktā ceļa vairs neatkāpsies — savu dzīves pieredzi viņa ietvers vēl jaunos dramaturģijas sacerējumos.

L. KUZĀNE

MĀRA RĪTUPE

TEICAMNIECES DIPLOMS

LUGA 6 AINĀS

(Fragments)

DARBOJAS:

Krauja — Pārūpes vidusskolas skolotāja, partijas pirmorganizācijas sekretāre.
Rimsis — skolas direktors
Alksnis — partijas komitejas sekretārs
Lusts — TIN vadītājs
Vita — viņa sieva, skolotāja
Ārija — jaunās skolotājas, draudzenes
Maija
Lauma
Kociņš
Kociņa
Silvija — skolas darbvede
Skolnieki
 Darbība risinās mūsdienās rajona pilsētiņā.

2. aina

Pie skolotāju galda sakumpusi sēž Pelīte.

Tapiņš (ar basketbola bumbu rokā nolieces pie... as). Jā, mīļā Pelītē. Es pats izglītības nodaļā redzēju ieteikuma rakstu. Tikai... (pieliek pirkstu pie lūpām)... ššš... Tas ir vēl noslēpums. Vadītājs grib jūs pārsteigt.

Atveras skolotāju istabas durvis. Pa tām, skaļi sarunādamies, ienāk Lauma, Pilka, Krēma, Kociņu pāris un apsēžas pie galda.

Kociņš (izvelk pulksteni). Hm... Lauma, Es te... (Nosēžas blakus Krēmai.)

Tapiņš (svaida bumbu).

Lauma. Jancīt, noliec bumbu!

Tapiņš. Klausos, sieviņ. (Uzmet bumbu uz skapja.)

Kociņš (rāda pulksteni). Jau bez divām minūtēm divpadsmit, bet skolotāju vēl nav.

Kociņa. Kuš! Kas tev par to?

Lauma. Ai, Kociņ! Viena daļa taču atvaļinājumā, bet pārējie kolhozā.

Kociņš. Bet... kā tad?

Kociņa. Cst! Vai būsi reiz mierā!

Kociņš. Bet... ja tik daudz skolotāju nav...

Kociņa (izmisīgi māj, lai klusē).

Lauma. Atradis, par ko laužīt galvu. Tā ir direktora darīšana.

Krēma. Tik tiešām!

Aiz durvīm atskan skaļas balsis. Visi pagriež galvas.

Ārija (ienākdama). Es jums jau teicu: savu ziņojumu neņemšu atpakaļ. (Apsēžas mazliet nostāk no citiem.)

Aiz viņas nāk Rimsis, Lusts un Vita. Visi novietojas galda galā.

Rimsis (nolieces pie Lusta, abi saucukstas). Saprotu, biedri vadītāj. Sākam. Pedagoģiskās padomes sēdi skaitu par atklātu. (Sniedz Pilka protokolu grāmatu.) Lūdzu, protokoliste, pildiet savu pienākumu — fiksējiet faktus.

Pilka (steidzīgi atskrūvē pildspalvu, sāk rakstīt, tad paceļ galvu). Lūdzu, direktor, kā lai rakstu? Vai visus minēt pēc uzvārdiem, kas piedalās un kas nepiedalās?

Rimsis. Iztiksims bez birokrātijas. Rakstiet, ka piedalās visi, izņemot tos, kam ir attaisnojoši iemesli.

Lusts. Pilnīgi pareizi.

Pilka. Pateicos... (Citīgi raksta.)

Kociņš (norūc kaut ko, bet sieva neļauj runāt).

Rimsis. Sodien mums darba kārtībā viens jautājums — skolotājas Salnas iesnieguma apspriešana. (Izvelk no mapes papīra lapu.)

Tapiņš. Interesanti, kas tas varētu būt? Es galvoju, ka tas ir kas ekstravagants. Salna prot lieliski fantazēt.

Vita. Biedram Tapiņam var ticēt, jo viņam laba pieredze.

Krēma. Hi, hi, hi... (Skatās gan Laumai, gan Vitai.)

Rimsis. Jā, biedri, Jautājums ir tāds... tāds, es teiktu, nebijis mūsu skolas vēsturē.

Tapiņš. Oho!

Rimsis. Ar jūsu atļauju es noslasīšu. (Uzliek brilles.)

Lusts. Es domāju, lai Salna pati pastāsta.

Rimsis. Vārds vietā, biedri vadītāj. Salna, lūdzu! (Apsēžas un tūlīt nolieces pie Lusta.)

Ārija (piecelas). Es iesniedzu skolas direktoram šādu ziņojumu. Šā gada 7. jūnijā es asistēju latviešu valodas eksāmenā pie skolotājas Vitas Lustes.

Vita (sāk bungot ar pirkstiem pa galdu).

Ārija. Skolotājas Lustes rīcība šai eksāmenā neatbilda padomju skolotājas stājai.

Vita. Kam tā istā stāja, to mēs

vēl redzēsim. Nevajag dalīt ādu, kamēr vilks vēl mežā.

Lusts. Pēc tam, pēc tam, Vitiņ...

Ārija. Vai es driktu turpināt?

Rimsis. Turpiniet!

Ārija. Skolotāja Luste neievēroja eksāmenu instrukciju, aizmirs, ka mūsu darbā skolotāja sirdsapziņa ir galvenā mērķa.

Tapiņš. Es nevaru izsekot tik komplicētam stilam.

Krēma. Hi, hi, hi... (Laumai.) Tavs Jancis ir vienreizējs.

Tapiņš. Vai nevarētu vienkāršāk un konkrētāk?

Ārija. Pacientiņos. Ko lai dara, ja jums tās izglītības par maz...

Kociņš. Malacis!

Kociņa. Vitiņ, es lūdzu...

Rimsis. Izteikties varēs pēc tam!

Ārija. Skolotāja Luste vairāk kārt gāja klāt skolēniem eksāmena laikā un norādīja uz kļūdām.

Vita. Lūdzu pierādījumus: kam tieši un uz kādām kļūdām es norādīju?

Ārija. Vairākiem skolēniem uz vairākām kļūdām.

Vita. Tā nav atbilde uz jautājumu!

Lusts. Pagaidi, Vitiņ, nevajag uztraukties!

Vita. Nevajag — tu saki? Te var kļūt traks! Te skaidrā dienas laikā apmelo cilvēku, un es lai klusēju?

Lusts (stingri). Biedrene Luste!

Vita. Skolā esmu nostrādājusi septiņpadsmit gadu. (Aizgriežas.)

Lusts. Vai jūs, Salna, varat nosaukt precīzi kļūdas, kuras tika pateiktas priekšā skolēniem?

Ārija. To es nevaru, jo es pa klasi nestāstāju.

Rimsis (Pilka). Jūs fiksējiet visu! Turpiniet, Salna!

Ārija. Es pateicu skolotājai Lustei, ka tā nedrīkst rīkoties, ka tas grauj skolotāja autoritāti bērnu acīs.

Tapiņš. Cik cēli!

Ārija. Jūs, Tapiņ, to nekad nespēsiet saprast.

Tapiņš. Kā tad! Kas dos mums, nabagiem, ar lielgabalu šaut!

Rimsis. Biedri! Es palūgšu ievērot kārtību!

Ārija. Vēlāk skolotājai Lustei pievienojās arī Lauma.

Lauma. Meli! Salti meli!

Ārija. Lai nu ko, bet to es

nekad negaidīju no tevis, Laumai!

Rimsis. Tuvāk pie lietas!

Tapiņš. Ja nemaldos, tad mana sieva ir ģeografe. Ko viņa saprot no latviešu valodas rakstu darbiem?

Ārija. Skolotāja Luste bija diezgan laba konsultante.

Vita. Arprāts! Ko viņa iedrošinās?

Lusts. Rimsi, vadi sēdi!

Rimsis (Vitai). Esiet tik laipna...

Lusts. Man jautājums Salnai.

Rimsis. Lūdzu, biedri vadītāj!

Lusts. Vai jūs zināt, ko paredz instrukcija šādos gadījumos?

Ārija. Jā. Es ziņoju direktoram kā komisijas priekšsēdētājam.

Rimsis (sašutis). Pirmo reizi dzirdul!

Ārija. Jums ļoti vāja atmiņa, direktor. Vai jūs neatceraties arī to, ka uz manu aizrādījumu atbildējāt: «Bet, Salna! Vita taču ir paša nodaļas vadītāja sieva!» Protams, jūsu izpratnē tā ir neaizskarama persona.

Tapiņš. Fenomenāli! Salnas fantāzija ir nepārspējama!

Lusts. Jūsu vārds, biedri direktor!

Rimsis. Vai jūs, Salna, domājat, ka esmu tik aprobežots? Ja es arī tā domātu, kas ir pilnīgi izslēgts, tad jums to neteiktu.

Krēma. Sausmas!

Rimsis. Būs jāpievienojas Tapiņam un jāatzīst, ka Salna prot lieliski fantazēt. Nekas tamlīdzīgs, biedri, eksāmena laikā nenotika.

(Visi ar pārmetumu lūkojas Ārijai.)

Ārija. Jā... Jūs palikāt sev uzticīgi, direktor Rimsi. Pagaidām es pazinu tikai vienu skolotāju, kas prot melot, bet šodien...

Lusts. Es palūgšu bez personiskiem apvainojumiem, Salna.

Lauma. Viņa te nīrgājas par mums visiem.

Kociņš. Vai arī visi par viņu vienu.

Kociņa (aiz pārsteiguma neatopas, ko darīt. Turpmāk nenovērš no viņa acis).

Rimsis. Vai jums vēl kas sakāms, Salna?

Ārija. Līdz šai dienai es biju pārliecināta, ka nav nekā cildenāka par skolotāja profesiju. Man šķita, ka skolotājam jābūt patiesam, jo viņu vienmēr vēro tik daudz bērnu. Viņu redz, no viņa mācās, viņam līdzinās.

Tapiņš. Ameriku atklāja!

Ārija. Jā. Un tas notika Pārūpes vidusskolā. Seit, izrādās, meli, liekulība, divkosība, izdabāšana priekšniekiem iet roku rokā ar bērnu komunistisko audzināšanu.

Vita. Arprāts!

Krēma. Drausmīgi!

Vita. Viņa met izaicinājumu visam skolotāju kolektīvam.

Tapiņš. Lej par septiņiem mēmajiem!

Vita. Un direktors ļauj!

Rimsis (pieskandina ar zīmuli pie karafes). Klusāk, biedri! Esmu sašutis ne mazāk kā jūs, bet anarhija jāizbeidz.

Lusts. Pareizi. Bet jums, Salna, došu vienu padomu — nevajag mēties ar vārdiem, ja jums trūkst konkrētu pierādījumu.

Ārija. Protams, magnetofona lentā mūsu saruna ar direktoru netika ierakstīta. Man šai gadījumā nav cita pierādījuma, izņemot savu sirdsapziņu, bet to jau nekur neieraksta.

Rimsis. Diezgan, Salna! Ja jums attiecībā uz lietu nav nekā vairāk sakāms, tad beidziet lasīt morāli. Jūs vēl esat pārāk jauna, lai mūs mācītu.

Lauma. Toties teicamniece!

Ārija (Laumai). Kuras palīdzību institūtā tu labprāt izmantoji?

Rimsis. Vai jūs beidzāt?

Ārija. Viena maza piebilde. Kas notika eksāmenu laikā, to visu redzēja otra asistente — skolotāja Pelīte.

Pelīte (saraujas).

Visi (skatās uz viņu).

Lauma. Lūdzu vārdu! (Uzlec.)

Te Ārija piesauca par liecinieci Pelīti. Cik man zināms, tad skolotāja Pelīte visu eksāmena laiku

lasīja grāmatu, acis nepacēlusi. Es ļoti šaubos, vai tādā gadījumā var ko redzēt un dzirdēt.

Krēma. Tik tiešām! Kad es lasu, var kaut bungas ribināt.

Kociņš. Vai tad jūs arī lasāt?

Kociņa (čukst viņam kaut ko).

Lusts. Skolotāja Pelīte ir visu cienijams cilvēks, ar lielu darba stažu. Izglītības nodaļa ir labās domās par jums, biedrene Pelīte. Mēs palaujamies uz jūsu goda prātu un ceram, ka ienesīsiet skaidribu šajā nepatīkamajā lietā.

Pelīte. Es... Man ļoti žēl... Man sāpīgi... (grib piecelties).

Lusts. Sēdēt, sēdēt, biedrene Pelīte! Es jūs ļoti labi saprotu. Man kā nodaļas vadītājam ārkārtīgi nepatīkami dzirdēt visu to, kas notiek pie jums skolā. Jūs esat kļuvuši sīkumaini, nodarbojaties ar mazsvarīgām, es teiktu, personiska rakstura lietām.

Kauns. Tagad, kad mūsu valsts darbaļaudis ar entuziasmu ceļ komunismu, jūs sēžat un, piedodiet par izteicienu, klācojat.

Rimsis. Zelta vārdus teica nodaļas vadītājs. Patiešām, biedri, mēs te velti šķiežam dārgo laiku.

Tapiņš. Būtu labāk kopā ar komjauniešiem braukuši uz kolhozu un paravējuši kukurūzu.

Krēma. Hi, hi, hi...

Rimsis. Jūsu smieklis nevietā.

Krēma. Piedodiet, es... (Apklust.)

Rimsis. Mēs te esam viens kolektīvs. Neviens no mums nav noslēpums, ka Salnai ir personiski rēķini ar skolotājiem Tapiņiem un Vitu Lusti, kuru mēs visi cienām.

Ārija. Kāds tam sakars ar nelielkumbām eksāmenā?

Vita. Tu to pati zini labāk par citiem.

Lauma. Tu vienkārši gribēji mums atbēties par Janci. Un Vitas eksāmens izrādījās tam ļoti labs iegāns.

Ārija. Cik zemiski!

Vita. Jā gan! Tikai attiecini to uz sevi! Vai tā nebiji tu, kas jau ziemā aprunāji mani direktoram?

Lauma. Tiklīdz uzzināja, ka Jancis kļuvis vienaldzīgs pret viņu...

Krēma. Hi, hi... (Apraujas.)

Ārija. Jā... Maijai bija taisnība. Esmu bijusi aklā... Vai patiesību jūs abas saucat par aprunāšanu?

Vita. Ha, ha! Tu jau arī šodien stāsti tikai patiesību, kuru neviens neapliecina. (Pēkšņi asi.) Pelīt! Jūs taču neapgalvosiet, ka Salna teica taisnību!

Pelīte. Vai! Tā nu gan nevajadzēja... Vajadzēja pa labam.

Lusts. Pilnīgi pareizi! Es teicu to pašu. Jums, cienījamam pedagogam, grūti pašlaik...

Pelīte (satver ar roku kreisos sānus). Jā, grūti...

Lauma (uzlec). Odeni! Skolotājai Pelītei slikti!

Krēma. Sausmas!

Kociņš. Vajag ātro palīdzību!

Pelīte. Nekas, nekās... Man mājās ir šprīces... es pati...

Lauma (pieturēdama Pelīti). Jancil! Pavadi skolotāju Pelīti mājās!

Tapiņš (lēnām ved Pelīti uz durvīm).

Pilka. Bet ko lai rakstu protokolā? Vai Pelīte apstiprināja, vai neapstiprināja Salnas liecību?

Lauma. Esī gan tu! Vai neredzi, ka cilvēkam slikti?

Pilka. Jā... Bet ko lai rakstu?

«Jā» vai «nē»? (Paskrien līdz durvīm.) Pelīt! Tikai vienu vārdu!

Pelīte. Nē, nē, vēlāk... tagad nevaru...

Tapiņš (steidzīgi izved viņu pa durvīm).

Rimsis (Pilka). Vai dzirdējāt? Viņa teica — «nē».

Pilka. Jā... (Raksta.)

Kociņš. Pie joda! (Paceļ roku, bet to satver sieva.)

Kociņa (Lustam). Viņam tie nervi, biedri vadītāj...

Ienāk Krauja.

Krauja. Vai driktu?

Rimsis. Loti slikti, ka nokavējāt, Krauja, ļoti slikti.

Krauja. Man Silvija zvanīja un teica, ka sēde vienos.

Rimsis. Tur ir ziņojumu dēlis. Uz tā stāv melns uz balta.

(Nobeigums 4. lpp.)

Stāsti

Tumsa, taupība, tirdzniecība

Uz elektrības rēķina, ja vien ir vēlēšanās, var ietaupīt prāvus līdzekļus. Taču jāstrīdas, vai šāda taupīšana vienmēr ir nepieciešama. Nu padomā, kas notiktu, ja elektrisko sērāvu izslēgtu no tirdzniecības tīkla! Ledusskapjos kāp tu temperatūra, gaļas izstrādājumi ātri bojātos, veikalos valdītu pustumsa...

Neuztraucieties, elektrību izmanto un arī turpmāk izmantos tirdzniecībā. Taču šī raksta nolūks iepazīstināt jūs ar kādu iestādi, kas veic plašus eksperimentus, lai

noskaidrotu, kā tumsa veicina tirdzniecību. Šī iestāde ir Jēkabpils kolhozu tirgus. Kolhoznieki, kas šeit ierodas ar saviem ražojumiem, spiesti nodrošināties ar svecēm, sērkokiem un dažāda tipa petrolejas gaismas ierīcēm, lai pircējiem nebūtu jāsaņem, ka viņi pērk «kaki maisā», un pārdevējiem nebūtu jānomokās ar naudas skaitīšanu. Agri rītos tirgus laukumā var vērot ļoti interesantu skatu — uzdegas un nodziest sērkokus, dažs rokām sargā no vēja vāro svecītes liesmiņu, bet cits ap-

gaismo ābolu kasti ar «Sikspārni». Un tad uz brīdi liekas, ka elektrība vēl nav izgudrota. Ja tikai turpat netālu māju logos gaiši nemirdzētu elektriskās spuldzītes...

Pirmie eksperimenti par elektrības izsvīturošanu no tirdzniecības ir īsts pacietības pārbaudījums gan lauku, gan pilsētas darbaļaudīm, kas ierodas tirgū. Taču, atklāti sakot, šis pacietības mērs jau sen ir pilns.

L. GRIEZE

Neceļos ar vāzumu

Pat ar krietni nokrautu vāzumu bīstami doties sliktā ceļā. Cik tur vajag — mazs grubulītis, akmens vai gramba pagādās zem riteņa, un vāzums apkārt! Bet kolhoza «Stars» 3. brigādē ceļi ir gandrīz neizbraucami...

Annas Lejiņas sienas vāzums nemitīgi ligojās un kuru katru brīdi draudēja apgāzties. — Sasodīti draņķīgs ceļš! Un kāds velns mani te trieca! — pukojās kolhozniece Anna Lejiņa. Bet, ja tā padomāja, — citas izejas taču nebija. Kā lai brango siena vāzumu dabū uz Jēkabpili? Bet tur Annu Lejiņu gaida ar čaukstošiem rubļiem. Sogad tāda manta kā siens ir labā cenā. Būtu jau tepat kol-

hozā arī pakampuši atplestām rokām, bet izdevīgāk pārdot tur, kur vairāk maksā. Mazliet, protams, Annas Lejiņas sirds bailojās — jau pirms vairākiem gadiem kolhoza valde bija nolēmusi, ka siena pārpalikumu kolhoznieki drīkst pārdot tikai savai saimniecībai, bet, ja kāds šo noteikumu pārkāps, tiks konfiscēti viss siens. No vienas puses varētu likties, ka saprātīgs lēmums — tas sieniņš taču tepat kolhozā saplūts, uz tās pašas kopsaimniecības zemes izaudzis, bet, ja padomā par savu labumu — kāda jēga atgrūst kolhozam to, kas var nest krietnu peļņu? Bet Anna Lejiņa par katru cenu gribēja nopelnīt. Tikai tadēļ viņa

devās bīstamajā ceļā un pārvāra savas sirds bailīgos sitienus.

Vāzums atkal bīstami sašūpojās. Tad vēlreiz. Sasvērās uz sāniem, un Anna Lejiņa sajuta, ka sēž pāris sprižu dziļā netīrā ūdenī. Tāda sajūta nav no patīkamajām.

— Es jau domāju, sirds pārdzēja, — aiz aukstuma drebošā balsi pie sevis klusu runāja siena vedēja. — Eh, būtu tagad kādi simts gramu — uzreiz paliktu siltāk.

Annas Lejiņas mutē zobs uz zoba lāgā neturējās. Tad viņa nolēma iegriezties kādās mājās Biržu kolhozā. Zirdziņš atpūties, un pati varēs sasildīties. Priekšā vēl tāls ceļš.

Bet ne velti saka — sirds daudzreiz paredz labāk nekā prāts. Tā bija arī šoreiz. Ja tik vien būtu tās nelaimes kā samirkušie svārkī! Annu Lejiņu pārsteidza ciema padomes deputāti un milicijas darbinieki.

— Vai dienā! Nevarēšu darīt, ko pati gribēju ar savu sieniņu. No personīgās govīs ganībām saplūts. Nav jau zagts...

Taisnošanās nelīdzēja. Nācās 320 kilogramu smago siena vāzumu pa to pašu ceļu vest atpakaļ. Kad bija pārbaudīti kolhoznieces Lejiņas siena krājumi, izrādījās, ka viņai ir 3,5 tonnas. Neko teikt! Un tas viss no viena pushektāra govīs ganību!

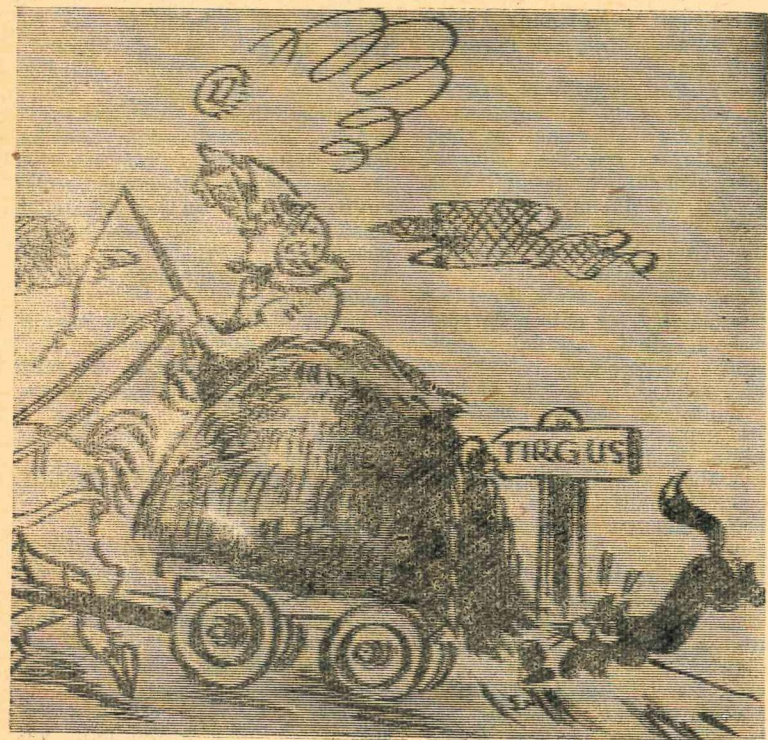
Jautājums tika izskatīts valdes sēdē. Pēc noteikumiem vajadzētu visu kolhoznieces Annas Lejiņas sienu konfiscēt. Taču valde neizrādīja tik lielu mantrusību kā pati Lejiņa un nolēma konfiscēt viņai tikai liekās 1,4 tonnas.

S. KAZIKS

Ja teiktu, neticētu

...ka cilvēks savu istabu izlieto tikai izklieģšanās un izlaimšanās nolūkiem. Tomēr 30. ATK brigadieris Antons Cimiņš 25. novembra pēcpusdienā, iekāpis autobusā Jēkabpils—Mētriena, kļiedza un lamājās rupjiem vārdiem visu pasažieru, taj skaitā arī bērnu klātbūtnē. Tiesa, autobuss nav viņa istaba, tas ir tikai satiksmes līdzeklis, taču no tās pašas iestādes, kurā A. Cimiņš strādā par brigadieru. Kā teikt — savās mājās varu darīt ko gribu. Bet tā vis nav, b. Cimiņ! Pasažieri ir ļoti sašutuši par tādu rīcību un pieprasīja jūs saukt pie atbildības.

A. VĀLITE

Pietrūka uzņēmības

— Varētu jau tās mašīnas mazgāt ar elektrosūkņa un šļūtenes palīdzību, bet visu laiku jūs taču mazgājat ar rokām un nu pēkšņi vajag motoru. Nē, nē, draugi! Jāpagaida!

Tā 30. ATK Līvānu filiāles vadītājs Vasilis Ivanovs atbildēja šoferiem, kas, sākoties rudens un ziemas periodam, prasīja nokārtot jautājumu tā, lai mašīnas varētu mazgāt Lauktechnikas rajona nodaļas Līvānu iecirknī.

— Lieta nav tik vienkārša, kā jūs domājat. Lai tiktu pie sūkņa,

jāmaksā par patērēto elektroenerģiju. Bet — mazgāsiet ar spaini un slotu, tas nemaksās neko.

V. Ivanovs caur filiāles kantora siltās istabiņas logu joprojām mierīgi noskatās netīrajās automašīnās. Viņam taču nav jābrien Daugavā un jāmērcē rokas aukstajā ūdenī. Pat pacelt telefona klausuli un sarunāt par elektromotora izmantošanu ar Lauktechnikas rajona nodaļas vadību V. Ivanovam pietrūkst uzņēmības.

TEICAMNIECES DIPLOMS

LUGA 6 AINĀS

(Turpinājums no 3. lpp.)

Lusts. Atļaujiet man.
Rimsis. Lūdzu, lūdzu, vadītāj!
Lusts. Mjā... Zēl, ka skolas partijas pirmorganizācijas sekretāre nedzirdēja, kas te pašlaik notika. Nu nekas, biedri vēlāk pastāstīs.
Rimsis. Protams. Un bez tam — var izlasīt protokolu.

Lusts. Cienijamie pedagogi! Cenšamies būt objektīvi, es ne klausījos visu, ko ziņoja Salna un... pārējie biedri. Man pilnīgi skaidrs, un es ceru, ka visi pedagogi būs ar mani vienprātīgi, ja teikšu, ka skolotājas Salnas rīcība ir pretrunā ar padomju skolotājas morāles principiem. (Zīmīgi paskatās uz morāles kodeksu.)

Kociņš. Khm... khm...
Krauja. Bet, vadītāj!

Lusts. Vēlāk! Kā jūs visi dzirdējāt, neviens neapliecināja Salnas vārdu patiesību. Un secinājums viens: viņa rupjā veidā, ko apstiprina arī viņas uzvedība šodienas sēdē, ir apmelojusi savas kolēģes, viņa aizskāra pat direktoru. Ar savu, es teiktu, neglīto intrīgu viņa noveda veco, cienjamo skolotāju Pelīti līdz sirds lēkmei.

Krauja. Biedri, kas te īsti noticis? Es neticu, ka Ārija...

Rimsis. Tagad vārds nodaļas vadītājam! (Lustam.) Turpiniet, lūdzu.

Lusts. Biedri skolotāji! Man šodien sevišķi grūti runāt, jūs paši saprotat. Bet jūs pazīstat mani jau piecus gadus, tāpēc, es domāju, būtu lieki pieminēt radniecības saites ar interesešajām personām. Ja liek roku uz sirds, tad jāatzīstas, ka pirmo reizi mūžā piedalos tik apkaunojošā sēdē.

(Daži iztaptīgi māj ar galvu.)
Lusts. Tiesa, Salna ir jauna skolotāja. Viņa piedzīvoja neveiksmi personīgajā dzīvē.

Krauja. Piedodiet, bet kāds tam sakars ar notikumu eksāmenā?

Rimsis. Biedrene Krauja! Jums vārds tiks dots. Bet — to ciešo sakaru kolēģi jau pierādīja.

Lusts. Mjā... Tāpēc būsim humāni, centīsimies saprast Salnu.

SPORTS

Cīņas uz melnbaltajiem galdiniem

25. novembrī ar sacensībām dambretē uzņēmumu un padomju saimniecību grupā sākās rajona III sporta spēles. Visas komandas sadalītas 5 grupās un sacentīšies 13 sporta veidos.

Jēkabpils mežrūpniecības saimniecības klubā dambretistu cīņas uzņēmumu grupā piedalījās 14 fizikolektīvu komandas.

Uz sacensībām neieradās neviena no Neretas un Viesītes uzņēmumu komandām, kā arī vairākas Jēkabpils pilsētas komandas: 11. ATK, 30. ATK, sakaru kantoris, remontu un celtniecības pārvalde un citas. Līdz ar to šīs komandas zaudēja daudzus sporta spēļu kopvērtējumam nepieciešamos punktus.

Sacensībām labi sagatavojušies bija Līvānu dambretisti. Līvānu stikla fabrikas komanda (A. Cervers, J. Rubenis, A. Vilcāns un L. Jēkabsons) izcīnīja pārliecinošu uzvaru ar 13,5 punktiem. Otro vietu ar 12 punktiem ieguva kalnakmens lauztuvju «Plaviņas» komanda, bet trešo — jaunais starpkolhozu savienības fizikolektīvs ar 11,5 punktiem.

Individuāli ar 4,5 punktiem uzvarēja J. Rubenis, otrs J. Konksis (rūp kombināts) — 4,5 punkti, trešais P. Stūrmāns (Plaviņu ķīmiskā mežsaimniecība) — 4 punkti. J. Konksis un J. Rubenis izpildīja

Vita. Nu, paldies!
Lusts (pret sievu). Es saprotu tavu sašutumu, tas ir dibināts. Bet, ņemot vērā dažus vainu mikstinošus apstākļus, būsim iecietīgi, ņemsim piemēru no skolotājas Pelītes.

Ārija. Pareizi! Uz klajiem mēliem neielaidīsimies, bet izdevīgā brīdī patiesību noklusēsim. Gan vilks paēdis, gan kaza dzīva.

Rimsis. Salna!
Vita. Ārprāts!

Krēma. Sausmas!
Lauma. Tā runāt par skolotāju Pelīti...

Vita. Viņa visu un par visiem drīkst runāt.

Rimsis. Redzat, Krauja, kas te notiek? Apvainot Pelīti, mūsu kolektīva vecāko un cienjamāko locekli...

Krauja (paskatās Ārijā, nogroza galvu).

Kociņš (grib ko teikt, bet nepagūst).

Lusts. Es domāju, ka jūsu skolas kolektīvs tam piekritis, ja pašas Salnas labā ar šodien pat atbrīvošū viņu no darba jūsu skolā. Pēc šī gadījuma un vispār... Salnai būs neērti palikt te. Vai būs iebildumi? (Pauze.) Nav? Tad norunāts.

Krauja. Es, biedri vadītāj...

Rimsis. Sēdi pasludinu par slēgtu.

Lusts (dodas uz durvīm). Pašlaik tik daudz svarīgu un atbildīgu pienākumu, bet mēs te... (Prom (Visi, izņemot Krauju un Āriju, steidzīgi atstāj telpas.)

Kociņš (grib pienākt pie Ārijas, bet sieva un Lauma neļauj to darīt).

Krauja. Ārij, vai tas tiesa?

Ārija. Arī jū... (Asi.) Jā, tieša. Jūs taču tā izl...nāt! Bet Pārūpes vidusskolas pedagogiskās padomes lēmuma pareizību neviens neapšaubīs!

Krauja. Ārij! Kā tu tā varēji?

Ārija. Es visu varu, jo esmu mēle, intrigante, atriebēja un tā tālāk, un tā joprojām... (Lielā satraukumā izskrien no istabas.)

Priekšskats

II sporta klases normu, bet 6 dambretisti ieguva III sporta klasi. Savām spējām neatbilstošu sniegumu uzrādīja rajona vadošie dambretisti P. Porietis (8.—16. vieta), A. Jēkabsons (6. vieta), kā arī uz Jēkabpili pārnākušais R. Zonenbergs (5. vieta ar 4 punktiem). Sievietēm uzvarēja A. Maslobojeva (Plaviņu kalnakmens lauztuvju) ar 4 punktiem. Otrā ar tikpat punktiem, bet sliktāku koeficientu, bija L. Rupeika (starpkolhozu savienība). Trešā vietā palika L. Jēkabsons. III sporta klases normu izpildīja A. Maslobojeva, L. Rupeika un A. Indenberga (Jēkabpils lauksaimniecības tehnikums).

Padomju saimniecību grupā Vietalvā piedalījās 6 komandas: Lone, LLT rajona nodaļa, Zasa, Vietalva, Plaviņas un Druvas.

Uzvaru izcīnīja Lones padomju saimniecības dambretisti, atstājot otrajā vietā spēcīgo Lauktechnikas rajona nodaļas komandu.

Sporta spēļu turpinājumā 8.—9. decembrī Jēkabpili notiks sacensības šahā uzņēmumu grupā, bet 9. decembrī ar sacensībām dambretē sporta spēles uzsāks arī kolhozu fizikolektīvi.

R. SAULESKALNS

Mūsu laikraksta nākošais numurs iznāks 5. decembrī.

Redaktore B. IKLAVA

Avīze iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālrūp: redaktores — 2342, redaktores vietnieci — 2262, redaktores vietniekam — lauksaimniecības nodaļas vadītājam — 2502, partijas un komjaunatnes, kultūras un skolu nodaļu vadītājiem — 2340, tiešais vads tālsatiksmē — 7. Redakcija: Jēkabpili, Brīvības ielā 212. «Падомью Даугава» — газета ЦК КП Латвии и Совета Министров Латвийской ССР в зоне Екабпилского территориального производственного колхозно-совхозного управления.